

คู่มือผู้เข้าอบรม
หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง
สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป
(การรักษาโรคเบื้องต้น)
รุ่นที่ ๔

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
สถาบันพระบรมราชชนก
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๔- ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

คำนำ

นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพและพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบบริการสุขภาพให้เป็นเชิงรุกโดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค เพื่อไปสู่การทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี สามารถพึ่งตนเองในการดูแลสุขภาพได้ รวมไปถึงการปฏิรูประบบสุขภาพให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพประชาชนในระดับปฐมภูมิ ผู้รับบริการในกลุ่มดังกล่าวมีอยู่เป็นจำนวนมาก ต้องการบุคลากรที่ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งบุคลากรที่มีความสำคัญมาก คือ พยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการในระดับปฐมภูมิ จึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ ให้สอดคล้องกับแนวทางการดูแลสุขภาพในระบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาการพยาบาล ในฐานะองค์กรวิชาชีพ จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการจัดหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) และสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาพยาบาลศาสตร์ ดำเนินการอบรม เพื่อเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล สามารถปฏิบัติงานในหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนองรับนโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จึงได้จัดอบรม หลักสูตร การพยาบาลเฉพาะทางทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความร่วมมือกับสภาการพยาบาล ในการผลิตพยาบาลวิชาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการประเมินภาวะสุขภาพ การคัดกรองผู้ป่วย การพยาบาลในภาวะฉุกเฉินและการรักษาโรคเบื้องต้น รวมทั้งการส่งต่อเพื่อการรักษาต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในหลักสูตร รายวิชา และกิจกรรมต่างๆ ตลอดระยะเวลาของการอบรม วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จึงได้จัดทำคู่มือ การอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ขึ้น สำหรับผู้เข้ารับการอบรม วิทยากร อาจารย์ผู้สอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และผู้เกี่ยวข้องกับการอบรม ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน พัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามที่มาตรฐานหลักสูตร กำหนดต่อไป

คณะกรรมการจัดการอบรม

สิงหาคม 2554

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ 1	
- ประวัติและความเป็นมาของวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	1
- การเตรียมความพร้อมการเข้ารับการอบรม	4
- รายละเอียดหลักสูตร	5
ส่วนที่ 2	
- วิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล	13
- วิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ	16
- วิชาการประเมินภาวะสุขภาพ	19
- วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น	22
- วิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ	27
- วิชาการฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น	30
ส่วนที่ 3	
ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้เข้ารับการอบรม	34
ภาคผนวก	
- รายชื่อนักศึกษาหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) รุ่นที่ 4	
- ตารางการจัดการเรียนการสอน	

มารู้จักวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ประวัติและความเป็นมาของวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

จากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2506 ได้มีมติเห็นสมควร ดำเนินการพัฒนาภาคตะวันออกให้เจริญยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การเกษตรและการคมนาคม จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ประกอบด้วยพระบาราศนราดรุ ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกโดยลำดับมา ในปี พ.ศ.2508 ได้วางโครงการ ให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยขึ้นที่ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ชื่อว่าโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เพื่อผลิตพยาบาลซึ่งกำลังขาดแคลนอยู่ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 โดยทรงรับวิทยาลัยพยาบาลแห่งนี้ไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตั้งแต่เปิดทำการปี พ.ศ. 2508 จนถึงสวรรคตเมื่อ พ.ศ. 2527

พ.ศ. 2508 เริ่มเปิดทำการสอนครั้งแรก รับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา ได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย

พ.ศ.2514 กรมการแพทย์ได้มีการปรับปรุงการรับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระยะเวลาการศึกษา 3 ปีครึ่ง สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์

พ.ศ.2517 ได้มีการปรับปรุงแบ่งส่วนราชการระดับกรม ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 153 ลงวันที่ 18 กันยายน 2517 และได้มีการปรับปรุงส่วนราชการระดับกองขึ้น ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 210 ลงวันที่ 10 ธันวาคม 2517 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยที่เคยสังกัดอยู่ในฝ่ายวิชาการ กรมการแพทย์และอนามัย(เดิม) ได้โอนมาอยู่ในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และเปลี่ยนจากโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ในปีเดียวกัน กองงานวิทยาลัยพยาบาลได้ปรับปรุงหลักสูตรการพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย จากหลักสูตร 3 ปีครึ่ง เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ และผดุงครรภ์ชั้นสูง ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี) ในปี พ.ศ.2528ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี) เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ที่เน้นชุมชน

พ.ศ. 2524 เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (โครงการเร่งด่วน) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (พยาบาลเทคนิค)ปิดโครงการในปี 2528

พ.ศ. 2528 เปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (พยาบาลเทคนิค) ปิดหลักสูตรในปี พ.ศ.2534

พ.ศ. 2529 เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (ต่อเนื่อง) เข้าศึกษาในชั้นปีที่ 3 ปีที่ 4ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี) เปิดสอนเพียง 2 รุ่น และได้เปิดสอนอีกครั้งในปี พ.ศ.2535 พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี)

พ.ศ. 2531 เปิดสอนนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น (โครงการปกติ) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (พยาบาลเทคนิค) และได้เปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น ปิดหลักสูตรในปี พ.ศ.2538

พ.ศ. 2536 ได้มีการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุขใหม่ โดยการรวมวิทยาลัยพยาบาล , วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และ วิทยาลัยการสาธารณสุขที่สังกัดอยู่ในกรมต่างๆ ของกระทรวงสาธารณสุขมารวมกันเป็นหน่วยงานใหม่ ตั้งเป็นสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 110 ตอนที่ 22 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2536 ฉบับพิเศษ หน้า 21-29

พ.ศ. 2538 มีราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข เป็นสถาบันพระบรมราชชนก ตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 ตอนที่ 53ก ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2538

พ.ศ. 2541 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศรับวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เข้าเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ที่เน้นชุมชน ฉบับปรับปรุงปี 2537 จึงเปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ และหลักสูตรพยาบาลศาสตร์(ต่อเนื่อง 2 ปี) ฉบับปี 2535 เปลี่ยนเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง) ผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 2 หลักสูตร ได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ 36 ถนนเลียบบเนิน ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง

จังหวัดจันทบุรี 22000

โทรศัพท์ 039-311188, 330073, 311494, 324379, 325781

โทรสาร 039-330080

www.pnc.ac.th

สัญลักษณ์

ดอกเหลืองจันทน์

ปรัชญาของวิทยาลัย

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี มีหน้าที่หลักในการผลิตพยาบาลวิชาชีพและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านสาธารณสุข และมีความเชื่อว่าการพยาบาลเป็นกระบวนการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ที่ต้องบูรณาการศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของความเอื้ออาทร คุณธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้ใช้บริการ ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการจัดการศึกษาพยาบาลต้องมีมาตรฐานและการประกันคุณภาพที่เป็นระบบ มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดประสบการณ์ที่ฝึกการปฏิบัติในสถานการณ์จริง พัฒนาทักษะการคิดที่เป็นระบบและทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต โดยผู้สอนเป็นกัลยาณมิตร สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งหวังให้บัณฑิตพยาบาลมีคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะเชิงวิชาชีพ สมรรถนะสากลและทักษะชีวิต สามารถให้บริการพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการและเสริมสร้างศักยภาพในการดูแลตนเองได้ทุกระดับภาวะสุขภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการและสังคมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

ปณิธานของวิทยาลัย

เรียนรู้ตลอดชีวิต

คิดอย่างมีวิจารณญาณ

สืบสานความเป็นไทย

เอาใจใส่สังคม

สร้างสมคุณธรรม

เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

วิสัยทัศน์ของวิทยาลัย

ในปี พ.ศ. 2555 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นสถาบันชั้นนำที่ได้มาตรฐานระดับประเทศในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน

เอกลักษณ์บัณฑิต

คิดอย่างมีวิจารณญาณ

บริการอย่างเอื้ออาทร

การเตรียมความพร้อมการเข้าอบรม

1. การรายงานตัวเข้ารับการอบรม

ผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับการอบรม เข้ารายงานตัวในวันเสาร์ที่ 24 กันยายน 2554 เวลา 08.00-09.00 น. รายงานตัว ณ อาคารเอนกประสงค์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี โดยขอความกรุณาให้ทุกคนเข้ารายงานตัวพร้อมเอกสาร (ในข้อ 4) ในวันเวลาดังกล่าว ก่อนพิธีเปิดกิจกรรมตามกำหนดการของหลักสูตร (พิธีเปิด เวลา 09.00 น.)

2. กำหนดการอบรม

วันที่ 24 กันยายน 2554 – 27 เมษายน 2555

3. การแต่งกาย

1. ชุดฟอร์มสีฟ้าของกระทรวงสาธารณสุข อย่างน้อย 3 ชุด ใช้สวมใส่ในวันเปิดอบรม วันที่ 24 กันยายน 2554 ช่วงฝึกภาคสนาม และวันรับประกาศนียบัตร วันที่ 27 เมษายน 2555
2. เครื่องแต่งกายชุดสุภาพในระหว่างเข้ารับการอบรม (รองเท้าหุ้มส้น)
3. เสื้อผ้าชุดลำลอง และเสื้อกันหนาวสำหรับผู้แพ้อากาศเย็น

4. เอกสารที่ต้องเตรียมเพื่อเข้าอบรมในวันรายงานตัว (24 กันยายน 2554)

1. ใบสมัคร
2. สำเนาใบประกอบวิชาชีพ (ฉบับปัจจุบัน)
3. รูปถ่าย ชุดข้าราชการ/ ชุดพยาบาล 4 รูป ขนาด 1 นิ้ว (ภาพสี/ ขาวดำ)
4. หนังสือส่งตัวจากต้นสังกัด

การติดต่อสอบถาม

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

โทรศัพท์ (039) 311188 และ 330073, 311494, 324379, 325781 ต่อ 224, 207

โทรสาร (039) 330080

ติดต่อ	อาจารย์สุชาดา	นั้มวัฒนากุล	081 -8650383
	อาจารย์รัชสุรีย์	จันทเพชร	081-8175417
	อาจารย์นิศารัตน์	รวมวงษ์	081 -5767504
	อาจารย์รัชชนก	สิทธิเวช	081- 1244968

รายละเอียดหลักสูตร

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น)
ภาษาอังกฤษ Program of Nursing Specialty in Nurse Practitioner (Primary Medical Care)

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ภาษาไทย ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป
 (การรักษารอคเบื้องต้น)
ภาษาอังกฤษ Certificate in Nursing Specialty in Nurse Practitioner
 (Primary Medical Care)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

4. หลักการและเหตุผล

จากการปฏิรูประบบสุขภาพและได้มีการออกพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติและพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพ ส่งผลให้ระบบบริหารสุขภาพมีการปรับเปลี่ยนจากการตั้งรับในโรงพยาบาลเป็นระบบบริการสุขภาพเชิงรุกและมุ่งเน้นการพัฒนาบริการสาธารณสุขในระดับปฐมภูมิให้เข้มแข็ง ประชาชนทุกคนได้รับบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และต้องเป็นบริการ “ใกล้บ้าน ใกล้ใจ” บริการพื้นฐานที่ต้องจัดให้ได้แก่ การส่งเสริมศักยภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ให้สามารถดูแลตนเองให้มีสุขภาพดี การป้องกันการเจ็บป่วย การดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วยได้ สามารถตัดสินใจแสวงหาความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพเมื่อเกินความสามารถของตนเองได้

จากการศึกษาของกองการพยาบาลร่วมกับองค์การอนามัยโลก เมื่อปี พ.ศ.2513 พบว่าพยาบาลผดุงครรภ์ที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัย ใช้เวลาย้อยละ 45 ของเวลาปฏิบัติงานทั้งหมดไปกับงานรักษารอคและความเจ็บป่วย เนื่องจากการขาดแคลนแพทย์ในการปฏิบัติงานด้านการรักษารอคเบื้องต้นในชุมชน และในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขยังไม่สามารถจัดแพทย์ลงไปรักษารอคได้ในระดับตำบล หรือในหน่วยปฐมภูมิ ผู้ที่ให้บริการรักษารอคเบื้องต้นมาเป็นเวลานานคือพยาบาล

ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2545 ว่าด้วย ผู้มีสิทธิทางการประกอบวิชาการพยาบาลต้องได้รับการศึกษา/ฝึกอบรมตามหลักสูตรที่สภาการพยาบาลกำหนด และต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ตามข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทั้งนี้สภาการพยาบาลได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของพยาบาลวิชาชีพในการตรวจรักษารอคเบื้องต้น 5 ประการ คือ (1) ต้องได้รับใบอนุญาต

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 (2) มีประสบการณ์การพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี (3) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป(การรักษาโรคเบื้องต้น) ที่สภาการพยาบาลให้การรับรอง (4) ได้รับประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทางการรักษาโรคเบื้องต้นจากสถาบันที่ฝึกอบรม (5) ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไป(การรักษาโรคเบื้องต้น) กับสภาการพยาบาล และมีการเพิ่มพูนความรู้ทักษะในการรักษาโรคเบื้องต้นให้ทันสมัยอยู่เสมอ

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรพยาบาลให้กับกระทรวงสาธารณสุข ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพของพยาบาลให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีสมรรถนะในการให้บริการสอดคล้องกับลักษณะการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิที่เน้นการดูแลครอบคลุมมิติการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ โดยเฉพาะสมรรถนะการประเมินปัญหาสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการรักษาโรคเบื้องต้น ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิดังกล่าว ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในปัจจุบัน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จึงได้จัดหลักสูตรอบรมเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป(การรักษาโรคเบื้องต้น) โดยใช้หลักสูตรที่พัฒนาโดยคณะกรรมการสภาการพยาบาล เพื่อให้ผู้สำเร็จการอบรมมีสมรรถนะในการตรวจคัดกรองผู้ป่วยในระยะเริ่มแรก รักษาโรคทั่วไป และการจัดการปัญหาสุขภาพเรื้อรังในระดับปฐมภูมิได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน และผ่านการรับรองคุณสมบัติจากสภาการพยาบาล

ปรัชญาของหลักสูตร

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี มีความเชื่อว่าการให้บริการปฐมภูมิเป็นบริการสุขภาพที่จำเป็น และสอดคล้องกับการปฏิรูประบบสุขภาพ และการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของประชาชนเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าอย่างยั่งยืน พยาบาลเป็นบุคลากรสาธารณสุขที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีบทบาทสำคัญในการให้บริการปฐมภูมิ เพื่อสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการพึ่งพาตนเองของประชาชน สังคม ดังนั้น พยาบาลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยปฐมภูมิจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการวิเคราะห์ ตัดสินใจให้บริการสุขภาพแบบองค์รวม มีความเข้าใจในความเป็นมนุษย์และปัจเจกบุคคล มีศักยภาพในการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในระบบบริการสุขภาพและทรัพยากรท้องถิ่น ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้บริการปฐมภูมิ รวมทั้งมีความสามารถในการวิจัยในชุมชนเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. วัตถุประสงค์

5.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฐมภูมิให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในเจตคติที่ดีต่อการปฏิรูประบบสุขภาพ นโยบายสุขภาพ และระบบบริการปฐมภูมิ สามารถประเมินภาวะสุขภาพ การคัดกรองผู้ป่วย ให้การช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งให้การ รักษา

โรคเบื้องต้น การให้ภูมิคุ้มกันโรคตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ตัดสินใจส่งต่อได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษาด้านที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ตลอดจนการดูแล ผู้ป่วยเรื้อรังได้อย่างต่อเนื่อง

5.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อจบการอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความสามารถ

5.2.1 อธิบายนโยบาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และบทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพได้

5.2.2 อธิบายบทบาทพยาบาลในการให้บริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิได้

5.2.3 ประเมินภาวะสุขภาพทั้ง 4 มิติ โดยสัมภาษณ์ประวัติ ตรวจร่างกายอย่างเป็นระบบ ประเมินปัญหาและคัดกรองผู้ป่วยได้

5.2.4 ตระหนักถึงความสำคัญของการบันทึกประวัติ การตรวจร่างกาย การให้การช่วยเหลือโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวข้องกับนิติเวช และจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.2. 5.ให้ความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉินและตัดสินใจส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

5.2. 6 ทำการผ่าตัดเล็กตามขอบเขตของกฎหมายได้

5.2.7. ให้การรักษาโรคเบื้องต้น การให้ภูมิคุ้มกันโรคตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.8. ให้ความรู้ คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ใช้บริการและครอบครัวได้

5.2.9. ให้การดูแลผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่องได้

6. วัตถุประสงค์เฉพาะตามรายวิชา ผู้รับการอบรมสามารถ

6.1 อธิบายนโยบาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และบทบาทพยาบาล ในทุกระดับการ บริการสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการให้บริการระดับปฐมภูมิ

6.2 ตระหนักถึงความสำคัญของการบันทึกประวัติ การตรวจร่างกาย การให้การช่วยเหลือโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับนิติเวชและจรรยาบรรณวิชาชีพ

6.3 ประเมินภาวะสุขภาพทั้ง 4 มิติ โดยสัมภาษณ์ประวัติ ตรวจร่างกายอย่างเป็นระบบ ประเมิน ปัญหาสุขภาพและคัดกรองผู้รับบริการ

6.4 ให้การรักษาโรคเบื้องต้น การให้ภูมิคุ้มกันโรคตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 ให้การช่วยเหลือกรณีฉุกเฉินและตัดสินใจส่งต่อได้อย่างเหมาะสม

6.6 ให้ความรู้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการและครอบครัวได้

6.7 ให้การดูแลสุขภาพของบุคคลในครอบครัว รวมทั้งการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่องได้

7. องค์ประกอบของหลักสูตร

7.1 จำนวนหน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร	16	หน่วยกิต	จำแนกเป็น
ภาคทฤษฎี	10		หน่วยกิต	
ภาคปฏิบัติ	6		หน่วยกิต	

การศึกษาเป็นระบบหน่วยกิต

ภาคทฤษฎี 1 หน่วยกิต เท่ากับ 16 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 1 หน่วยกิต เท่ากับ 64 ชั่วโมง

7.2 รายวิชาในหลักสูตร

7.2.1 วิชาแกน 2 หน่วยกิต

: วิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล 2(2-0-0)

7.2.2 วิชาเฉพาะสาขา 14 หน่วยกิต

ภาคทฤษฎี 8 หน่วยกิต

1) วิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ 1(1-0-0)

2) วิชาการประเมินภาวะสุขภาพ 1(1-0-0)

3) วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น 4(4-0-0)

4) วิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ 2(2-0-0)

ภาคปฏิบัติ 6 หน่วยกิต

วิชาการฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น 6(0-0-24)

หรือไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง

7.2.3 รหัสแสดงจำนวนหน่วยกิต ประจำรายวิชา กำหนดเป็นตัวเลขดังนี้

1) ตัวเลขหน้าวงเล็บ หมายถึง จำนวนหน่วยกิต รวมของรายวิชา

2) ตัวเลขแรกในวงเล็บ หมายถึง จำนวนหน่วยกิต ของภาคทฤษฎี

3) ตัวเลขที่สองในวงเล็บ หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคทดลองใน

ห้องปฏิบัติการต่อ สัปดาห์

4) ตัวเลขที่สามในวงเล็บ หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติในคลินิกต่อ

สัปดาห์

8. ระยะเวลาการศึกษาอบรม 27 สัปดาห์

ภาคทฤษฎี เรียนวันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 18 สัปดาห์

ภาคปฏิบัติ เรียนวันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 9 สัปดาห์

ศึกษาดูงานเพื่อเสริมประสบการณ์ / สัมมนา และสรุป จำนวน 1 สัปดาห์

ประเมินผลการอบรมวันจันทร์-ศุกร์

9. แผนการจัดการศึกษาอบรมตลอดหลักสูตร

9.1 ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย รายวิชา 5 วิชา (ตามลักษณะวิชา หน้า 8)

9.2 ภาคปฏิบัติ : ฝึกภาคปฏิบัติ 9 สัปดาห์ ผู้รับการอบรมแต่ละคนจะหมุนเวียนการฝึกในโรงพยาบาลชุมชน 2 แห่ง ๆ ละ 4-5 สัปดาห์ ตามตารางการฝึกปฏิบัติ ดังนี้

รายชื่อโรงพยาบาลแหล่งฝึก

1) โรงพยาบาลนายายอาม	จังหวัดจันทบุรี
2) โรงพยาบาลขลุง	จังหวัดจันทบุรี
3) โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ	จังหวัดจันทบุรี
4) โรงพยาบาลมะขาม	จังหวัดจันทบุรี
5) โรงพยาบาลเขาสุกิม	จังหวัดจันทบุรี
6) โรงพยาบาลสองพี่น้อง	จังหวัดจันทบุรี

9.2.2 กิจกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ

1. ฝึกปฏิบัติการตรวจ วินิจฉัย และการรักษาโรคเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการในแผนกผู้ป่วยนอก
2. ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้รับบริการกรณีฉุกเฉิน และส่งต่อในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
3. ฝึกปฏิบัติการให้การดูแลสุขภาพของผู้รับบริการแบบองค์รวม ตั้งแต่แรกรับจนจำหน่าย รวมทั้งติดตามให้การดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
4. ฝึกปฏิบัติการให้บริการสุขภาพในหน่วยบริการปฐมภูมิที่อยู่ในเครือข่ายของโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นแหล่งฝึก

หมายเหตุ: การฝึกภาคปฏิบัติเป็นการฝึกภายใต้การสอนและควบคุมดูแลของแพทย์ และ/หรือพยาบาลเวชปฏิบัติ ในอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1:2

9.2.3 กิจกรรมในสัปดาห์ศึกษาดูงาน สัมมนา สรุปและประเมินผลการอบรม

9.2.4 กิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อเสริมประสบการณ์

9.2.5 การประเมินผลภาคปฏิบัติ ในแต่ละแหล่งฝึกปฏิบัติดังนี้

1) บันทึกรายงานการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น 9 ราย (Short case)	ร้อยละ 30
2) ประชุมปรึกษารายกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ร้อยละ 10
3) การทำหัตถการต่างๆ อย่างน้อย 5 ราย	ร้อยละ 10
4) รายงานการดูแลสุขภาพผู้รับบริการแบบต่อเนื่อง 1 ราย (Long case)	ร้อยละ 10
5) พฤติกรรมการปฏิบัติการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น	ร้อยละ 40

10. คุณสมบัติผู้รับการอบรม

ผู้รับการอบรม จำนวน 60 คน/รุ่น โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 10.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรีทางการพยาบาล มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่ไม่หมดอายุ

- 10.2 มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ (ศูนย์แพทย์ชุมชน ศูนย์สุขภาพชุมชน สถานีอนามัย) มาแล้วอย่างน้อย 2 ปี
- 10.3 มีหนังสือรับรองการทำงานจากผู้บังคับบัญชาในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ปฏิบัติงาน
- 10.4 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม และมีความสนใจในการพัฒนาการพยาบาลปฐมภูมิ
- 10.5 สามารถปฏิบัติงานตามพันธะสัญญากับต้นสังกัดในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ปฏิบัติงาน

11. การประเมินผลตลอดหลักสูตร

ผู้รับการอบรมต้องมีระยะเวลาการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 และระยะเวลาการฝึกภาคปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 300 ชั่วโมง เกรดเฉลี่ยทุกรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00

11.1 วิชาภาคทฤษฎี แต่ละวิชาสอบข้อเขียน 100 %

- 11.1.1 วิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล
- 11.1.2 วิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ
- 11.1.3 วิชาการประเมินภาวะสุขภาพ
- 11.1.4 วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น
- 11.1.5 วิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ

11.2 วิชาภาคปฏิบัติ

- 11.2.1 การปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น
 - 1) บันทึกรายงานการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น 9 ราย (Short case) ร้อยละ 30
 - 2) ประชุมปรึกษารายกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 10
 - 3) การทำหัตถการต่างๆ อย่างน้อย 5 ราย ร้อยละ 10
 - 4) รายงานการดูแลสุขภาพผู้รับบริการแบบต่อเนื่อง 1 ราย (Long case) ร้อยละ 10
 - 5) พฤติกรรมการปฏิบัติตรวจรักษาโรคเบื้องต้น ร้อยละ 40

12. เกณฑ์การประเมินผล

- 12.1 ผู้รับการอบรมต้องมีเวลาเข้าเรียนทุกรายวิชา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของเวลาเรียนที่กำหนด
- 12.2 ผู้รับการอบรมต้องผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของเวลาเรียนที่กำหนด
- 12.3 ผ่านการประเมินผลของแต่ละรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามเกณฑ์ประเมิน ดังนี้
 - 12.3.1 ภาคทฤษฎี ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50
 - 12.3.2 ภาคปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
 - 12.3.3 กำหนดระดับชั้นของคะแนน (Grading System) ดังนี้

ภาคทฤษฎี	A	เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 80
	B	เท่ากับร้อยละ 60-79
	C	เท่ากับร้อยละ 50-59
ภาคปฏิบัติ	A	เท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 80
	B	เท่ากับร้อยละ 60-79

หมายเหตุ: กรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ซ่อมจนผ่านเกณฑ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

13. การบริหารหลักสูตร

13.1 สถาบันที่จัดการศึกษาต้องได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ได้รับการรับรองสถาบันการศึกษา วิชาการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ จากสภาการพยาบาล เป็นระยะเวลา 3 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2548 – 2551) ตามหนังสือที่ สภ.01/05/3827 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2548

13.2 คณะกรรมการหลักสูตร

คณะกรรมการหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้แทนจากสถาบันการศึกษาพยาบาล และ ผู้แทนจากฝ่ายบริการพยาบาล โดยมีผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลฯ เป็นประธานหลักสูตร และ หัวหน้ากลุ่มเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว เป็นรองประธานหลักสูตร มีกรรมการ จาก วิทยาลัยพยาบาล จำนวน 12 คน โดยมีอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลฯ ที่ผ่านการอบรม หลักสูตร การพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) และได้รับหนังสือรับรอง จากสภาการพยาบาล จำนวน 5 คน เป็นกรรมการและกรรมการจากฝ่ายบริการพยาบาล จำนวน 6 คน รวมเป็นคณะกรรมการหลักสูตร จำนวน 18 คน ดังนี้

ฝ่ายการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

ดร.เบญจวรรณ	ทิมสุวรรณ	ที่ปรึกษาหลักสูตร
1. อาจารย์ชลใจ	จงพานิช	ประธานหลักสูตร
2. อาจารย์วราภรณ์	จรเจริญ	กรรมการ
*3. อาจารย์คณินนิตย์	พงษ์สิทธิถาวร	กรรมการ
4. อาจารย์รัชสุรีย์	จันทเพชร	กรรมการ
5. อาจารย์ไศภินสิริ	ยุทธวิสุทธิ	กรรมการ
6. ดร.มณฑนา	เหมชะญาตี	กรรมการ
7. ดร.พรฤดี	นิธิรัตน์	กรรมการ
8. ดร.วัฒนา	บรรเทิงสุข	กรรมการ
*9. อาจารย์ปิ่นนเรศ	กาศอุดม	กรรมการ

*10. อาจารย์มาลัย	สำราญจิตต์	กรรมการ
*11. อาจารย์คงขวัญ	จันทร์เมธากุล	กรรมการ
*12. อาจารย์สุชาดา	นันทวัฒนากุล	เลขานุการ

หมายเหตุ :

* เป็นอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) และได้รับหนังสือรับรองจากสภาการพยาบาล

ผู้ประสานงานโครงการ

1. นางสุชาดา นันทวัฒนากุล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
2. นางสาวนิศารัตน์ รวมนวงษ์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

13.3 สัดส่วนของอาจารย์นิเทศภาคปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการอบรม 1: 2

ในการฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดให้สัดส่วนของอาจารย์นิเทศภาคปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการอบรมเป็น 1: 2 โดยมีสถานที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ ดังนี้

- 1) โรงพยาบาลนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
- 2) โรงพยาบาลขลุง จังหวัดจันทบุรี
- 3) โรงพยาบาลเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี
- 4) โรงพยาบาลมะขาม จังหวัดจันทบุรี
- 5) โรงพยาบาลเขาสุกิมา จังหวัดจันทบุรี
- 6) โรงพยาบาลสองพี่น้อง จังหวัดจันทบุรี

ชื่อวิชา วิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล

หน่วยกิต 2 หน่วยกิต 2 (2-0-0)

ลักษณะวิชา

การปฏิรูประบบสุขภาพ การปฏิรูประบบการพยาบาล และบทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพในระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพ ความเครียดและการปรับตัว การพยาบาลโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเอง การเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้รับบริการ ครอบครัว และชุมชน การให้คำปรึกษา การสอนทางสุขภาพ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชน

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิรูประบบสุขภาพและการปฏิรูประบบการพยาบาล บทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพ แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพ ความเครียดและการปรับตัว หลักการพยาบาลโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเอง การเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้รับบริการ ครอบครัวและชุมชน การให้คำปรึกษา การสอนทางสุขภาพ ตลอดจนเลือกใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพของผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. อธิบายถึงการปฏิรูประบบสุขภาพและระบบการพยาบาลที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพได้
2. บอกความแตกต่างระหว่างบทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิและตติยภูมิได้
3. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพแบบองค์รวม และการส่งเสริมสุขภาพได้
4. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับความเครียดและการปรับตัวได้
5. อธิบายหลักการพยาบาลโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเองได้
6. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้รับบริการครอบครัวและชุมชน ได้
7. อธิบายหลักการสอนทางสุขภาพ การให้คำปรึกษา การเลือกใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพผู้รับบริการได้

การจัดการเรียนการสอน

1. บรรยาย
2. อภิปราย
3. ศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินผล : สอบข้อเขียน 100 %

สังเขปหัวข้อวิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล

นโยบายสุขภาพและการพยาบาล 2 หน่วยกิต = 32 ชั่วโมง

1. การปฏิรูประบบสุขภาพ
2. การปฏิรูประบบการพยาบาล
3. บทบาทของพยาบาลในการดูแลสุขภาพในระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ
4. พฤติกรรมสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ
5. การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
6. ความเครียดและการปรับตัว
7. การพยาบาลโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์
8. การจัดการความรู้
9. การเสริมสร้างพลังอำนาจ
10. การสอนทางสุขภาพ
11. การให้คำปรึกษา
12. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นใส / Overhead / LCD
2. Power point / VCR
3. วิดิทัศน์
4. เอกสาร / ตำรา / เอกสารประกอบการสอน

อาจารย์ประสานงานรายวิชา : อาจารย์ปิ่นนเรศ กาศอุดม (081-564-2383)

ตารางการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
วิชานโยบายสุขภาพและการพยาบาล
สำหรับผู้อบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)
เรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.00 น.

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- การปฏิรูประบบสุขภาพตาม นโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้า	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- ระบบสุขภาพและการปฏิรูป ระบบการพยาบาล	3	
- พฤติกรรมสุขภาพและการ ส่งเสริมสุขภาพ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- บทบาทของพยาบาลในการดูแล สุขภาพระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ	3	
- การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การจัดการความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเอง	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- ความเครียดและการปรับตัว	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การพยาบาลโดยใช้ข้อมูล เชิงประจักษ์	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การเสริมสร้างพลังอำนาจ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การสอนและให้ความรู้ทาง สุขภาพ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การให้คำปรึกษาเพื่อการดูแล สุขภาพ	7	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ แพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชานโยบายสุขภาพและการ พยาบาล		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
รวมเวลาเรียน	40	

ชื่อวิชา วิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ

หน่วยกิต 1 หน่วยกิต 1 (1-0-0)

ลักษณะวิชา

แนวคิดการดูแลสุขภาพและบริการสุขภาพ รูปแบบ บทบาทพยาบาลในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ การดูแลสุขภาพครอบครัว พัฒนาการครอบครัวและเด็ก การส่งเสริมสุขภาพครอบครัว การวางแผนครอบครัว บทบาทพยาบาลประจำครอบครัว ปัญหาการให้บริการสุขภาพครอบครัว และการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดการดูแลสุขภาพและบริการสุขภาพ รูปแบบและบทบาทพยาบาลในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ บทบาทพยาบาลประจำครอบครัว การดูแลสุขภาพครอบครัว พัฒนาการครอบครัวและเด็ก การส่งเสริมสุขภาพครอบครัว การวางแผนครอบครัว ตลอดจนปัญหาการให้บริการสุขภาพครอบครัวและการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. อธิบายแนวคิดการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิได้
2. บอกรูปแบบและบทบาทพยาบาลในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิได้
3. อธิบายแนวคิดการดูแลสุขภาพครอบครัวที่เน้นครอบครัวคือศูนย์กลางการดูแลได้
4. อธิบายบทบาทพยาบาลประจำครอบครัว การสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาการครอบครัวและเด็กได้
5. เลือกแนวทางการวางแผนครอบครัวได้
6. ระบุปัญหาและแนวทางการให้บริการสุขภาพครอบครัวได้
7. ระบุปัญหาและแนวทางการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่องได้

การจัดการเรียนการสอน

1. บรรยาย
2. อภิปราย
3. ศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินผล : สอบข้อเขียน 100 %

สังเขปหัวข้อวิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ

การดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ 1 หน่วยกิต = 16 ชั่วโมง

1. แนวคิดบริการสุขภาพและระบบการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ
2. รูปแบบและบทบาทพยาบาลในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ
3. การดูแลสุขภาพครอบครัวที่เน้นครอบครัวคือศูนย์กลางการดูแล

4. บทบาทพยาบาลประจำครอบครัวและการส่งเสริมสุขภาพครอบครัว
5. พัฒนาการครอบครัวและเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการเด็ก และการให้ภูมิคุ้มกันโรค
6. การวางแผนครอบครัว
7. ปัญหาการให้บริการสุขภาพครอบครัว
8. การดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นใส / Overhead / LCD
2. Powerpoint / VCR
3. วิดีทัศน์
4. เอกสาร / ตำรา / เอกสารประกอบการสอน

อาจารย์ประสานงานรายวิชา : อาจารย์รัชสุรีย์ จันทเพชร

ตารางการเรียนภาคทฤษฎี
วิชาการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ
สำหรับผู้อบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)
เรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.00 น.

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- แนวคิดการดูแลสุขภาพและระบบ การดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- รูปแบบและบทบาทพยาบาล ในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การดูแลสุขภาพครอบครัวที่เน้นครอบครัว เป็นศูนย์กลางบทบาทพยาบาลประจำ ครอบครัว และการส่งเสริมสุขภาพครอบครัว	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- พัฒนาการครอบครัวและเด็กและการให้ ภูมิคุ้มกันโรคการวางแผนครอบครัวปัญหาการ ให้บริการสุขภาพครอบครัว	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชาการดูแลสุขภาพระดับ ปฐมภูมิ		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
รวมเวลาเรียน	16	

ชื่อวิชา วิชาการประเมินภาวะสุขภาพ

หน่วยกิต 1 หน่วยกิต 1 (1-0-0)

ลักษณะวิชา

หลักการและวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เทคนิคการสัมภาษณ์ประวัติ การตรวจร่างกายทั่วไปของเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ โดยการดู คลำ เคาะ ฟัง และการใช้เครื่องมือที่จำเป็น และการแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษ และการเขียนบันทึกรายงาน

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การประเมินภาวะสุขภาพโดยการสัมภาษณ์ประวัติ การตรวจร่างกาย การแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษ ตลอดจนการบันทึกรายงานผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. เลือกใช้เทคนิคการสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการได้
2. อธิบายหลักการสัมภาษณ์ประวัติผู้รับบริการ และการตรวจร่างกายอย่างเป็นระบบได้
3. ระบุความผิดปกติที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการตรวจร่างกายได้
4. วินิจฉัยความผิดปกติที่เกิดขึ้น และเขียนบันทึกรายงานได้
5. เลือกใช้เครื่องมือพื้นฐานในการตรวจวินิจฉัยโรคขั้นต้นได้
6. แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษได้

การจัดการเรียนการสอน

1. บรรยาย
2. อภิปราย
3. สาธิตและสาธิตย้อนกลับ
4. ศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินผล : สอบข้อเขียน 100 %

สังเขปหัวข้อวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ

การประเมินภาวะสุขภาพ 1 หน่วยกิต = 16 ชั่วโมง

1. หลักการและวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ
2. หลักการและเทคนิคการสัมภาษณ์ประวัติผู้รับบริการ
3. แบบประเมินภาวะสุขภาพผู้รับบริการ
4. การตรวจร่างกายเด็กเป็นระบบ
5. การตรวจร่างกายผู้ใหญ่เป็นระบบ

6. การตรวจร่างกายผู้สูงอายุเป็นระบบ
7. การใช้เครื่องมือในการตรวจ
8. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษ และการแปลผล
9. การเขียนบันทึกรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานการณ์ต่าง ๆ / กรณีศึกษา
2. สื่อบุคคล
3. วิดิทัศน์
4. เอกสาร / ตำรา / เอกสารประกอบการสอน
5. อุปกรณ์และเครื่องมือในการตรวจร่างกาย
6. ตัวอย่างผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ
7. แบบบันทึกผลการตรวจร่างกาย ตรวจสภาพจิต สังคม และจิตวิญญาณ
8. แบบบันทึกผลการประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กชนิดต่าง ๆ

อาจารย์ประสานงานรายวิชา : อ. รัชชนก สิริทิเวช

ตารางการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
วิชาการประเมินภาวะสุขภาพ
สำหรับผู้อบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)
เรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.00 น.

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- หลักการและวิธีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เทคนิคการสัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วย	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การตรวจร่างกายเด็กตามระบบ	3	ห้องประชุม
- การตรวจร่างกายผู้ใหญ่และผู้สูงอายุตามระบบ	3	อาคารอเนกประสงค์
- การใช้เครื่องมือตรวจ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การเขียนบันทึกรายงาน	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- ฝึกการเขียนรายงานการประเมินภาวะสุขภาพและการรักษาโรคเบื้องต้น	6	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
รวมเวลาเรียน	24	

ชื่อวิชา วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น
หน่วยกิต 4 หน่วยกิต 4 (4-0-0)

ลักษณะวิชา

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลด้านการรักษาโรคเบื้องต้น อาการ และอาการแสดงผิดปกติที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ การรักษาโรคเบื้องต้นตามอาการที่ผิดปกติในระบบต่างๆ การใช้จ่ายในการรักษาโรคเบื้องต้น การปรึกษา การส่งต่อ และการดูแลอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลในการรักษาโรคเบื้องต้น อาการและอาการแสดงผิดปกติที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ การให้การปรึกษาโรคเบื้องต้นตามอาการที่ผิดปกติ การใช้จ่ายในการรักษาโรคเบื้องต้น ตลอดจนการปรึกษา การส่งต่อ และการดูแลอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. อธิบายบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลในการรักษาโรคเบื้องต้นได้
2. ระบุอาการและอาการแสดงผิดปกติที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุได้
3. ระบุแนวทางการรักษาโรคเบื้องต้นตามอาการที่ผิดปกติในระบบต่างๆ ได้
4. เลือกใช้จ่ายในการรักษาโรคเบื้องต้นได้
5. อธิบายหลักการปรึกษา การส่งต่อ และการดูแลอย่างต่อเนื่องได้

การจัดการเรียนการสอน

1. บรรยาย
2. อภิปราย
3. ศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินผล : สอบข้อเขียน 100 %

สังเขปหัวข้อวิชาการรักษาโรคเบื้องต้น

การรักษาโรคเบื้องต้น 4 หน่วยกิต = 64 ชั่วโมง

1. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลในการรักษาโรคเบื้องต้น
2. อาการและอาการแสดงที่ผิดปกติและการรักษาโรคเบื้องต้นที่พบบ่อยในเด็ก
3. อาการและอาการแสดงที่ผิดปกติและการรักษาโรคเบื้องต้นที่พบบ่อยในผู้ใหญ่
4. อาการและอาการแสดงที่ผิดปกติและการรักษาโรคเบื้องต้นที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ
5. การใช้และการบริหารยาและเวชภัณฑ์ในการรักษาโรคเบื้องต้น
6. การปรึกษา ระบบการรับ-ส่งต่อ และการดูแลอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นใส / Overhead / LCD
2. Powerpoint / VCR
3. สถานการณ์ต่าง ๆ / กรณีศึกษา
4. สื่อบุคคล
5. วิดิทัศน์
6. เอกสาร / ตำรา / เอกสารประกอบการสอน

อาจารย์ประสานรายวิชา

อาจารย์คงขวัญ

จันทร์เมธากุล

ตารางการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น

สำหรับผู้อบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)

เรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.00 น.

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ของพยาบาลในการรักษาโรค เบื้องต้น	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การวินิจฉัยแยกโรคตามอาการ ในผู้ป่วยระบบต่าง ๆ	6	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การวินิจฉัยแยกโรคตามอาการ ในผู้ป่วยระบบต่าง ๆ (ต่อ)	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- หลักการใช้ยาและการบริหารยา ในการรักษาโรคเบื้องต้น - ยารักษาไขมันสูง - เบาหวาน - ยาต้านแบคทีเรีย - ยาต้านเชื้อรา - ยาหอบหืด - ยารักษาความดันโลหิตสูง - ยารักษาภาวะหัวใจวาย - ยารักษาแผลในกระเพาะอาหาร - ยาเพิ่มการไหลเวียนเลือด ไปเลี้ยงสมอง - ยารักษาภาวะนอนไม่หลับ และยาระงับความวิตกกังวล ยาแก้ซึมเศร้า - หลักการให้สารน้ำเข้าทาง หลอดเลือดดำ - การบริหารยาและเวชภัณฑ์	12	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคที่พบบ่อยในเด็ก - ไข้เลือดออก - ไข้สมองอักเสบ - อีสุกอีใส	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- อื่น ๆ - การใช้วัคซีนในการป้องกันโรค ที่พบบ่อยในเด็ก		
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคที่พบบ่อยทางระบบ หู คอ จมูก	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคระบบกล้ามเนื้อ กระดูก และข้อ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางระบบทางเดิน อาหาร	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางระบบทางเดิน ปัสสาวะ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคระบบทางเดินหายใจ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางระบบประสาท ศัลยกรรม	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคระบบสืบพันธุ์	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคระบบหัวใจและ หลอดเลือด และโรคเลือด	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคระบบต่อมไร้ท่อ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชาการรักษาโรคเบื้องต้น ครั้งที่ 1		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางระบบประสาท อายุรกรรม	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางตา	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การรักษาโรคเบื้องต้นและการ ส่งต่อโรคทางผิวหนัง	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- การรักษาโรคเบื้องต้นการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณใบหน้า แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ไฟช็อต	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชาการรักษาโรคเบื้องต้น ครั้งที่ 2		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
รวมเวลาเรียน	67	

ชื่อวิชา วิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ

หน่วยกิต 2 หน่วยกิต 2 (2-0-0)

ลักษณะวิชา

หลักการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ การเจ็บป่วยฉุกเฉิน และอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ความเจ็บปวด ภาวะช็อค การล้มเหลวของอวัยวะในระบบต่างๆ ชนิด ลักษณะและความรุนแรงของอุบัติเหตุต่างๆ อันตรายจากความร้อนและความเย็น ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือรีบด่วนแก่ผู้ที่ได้รับอันตราย อาการแสดงผิดปกติของการหายใจ การปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพ การห้ามเลือด การช่วยเหลือผู้ที่มีกระดูกหัก ผู้ที่ได้รับอันตรายของศีรษะ การได้รับสารพิษต่างๆ และการปฐมพยาบาล

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือรีบด่วนแก่ผู้ที่ได้รับอันตราย อาการแสดงผิดปกติของการหายใจ การปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพ การห้ามเลือด การช่วยเหลือผู้ที่มีกระดูกหัก ผู้ที่ได้รับอันตรายของศีรษะ การได้รับสารพิษต่างๆ อันตรายจากความร้อนและความเย็น การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือรีบด่วนในผู้ที่มีภาวะช็อค และการจัดการกับความเจ็บปวด ตลอดจนการทำหัตถการต่างๆ

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. อธิบายหลักการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุได้
2. ระบุปัญหาการเจ็บป่วยฉุกเฉิน และอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุได้
3. อธิบายวิธีการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการได้
4. บอกหลักการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพได้

การจัดการเรียนการสอน

1. บรรยาย
2. อภิปราย
3. สาธิตและสาธิตย้อนกลับ
4. ศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินผล : สอบข้อเขียน 100 %

หัวข้อวิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ

การดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ 2 หน่วยกิต = 32 ชั่วโมง

1. หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุ

2. การเจ็บป่วยฉุกเฉิน และอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็ก และการดูแลรักษา
3. การเจ็บป่วยฉุกเฉิน และอุบัติเหตุที่พบบ่อยในผู้ใหญ่ และการดูแลรักษา
4. การเจ็บป่วยฉุกเฉิน และอุบัติเหตุที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ และการดูแลรักษา
5. ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือรีบด่วนแก่ผู้ที่ได้รับอันตราย
6. การปฐมพยาบาล และการปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพ
7. การทำหัตถการต่างๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นใส / Overhead / LCD
2. Powerpoint / VCR
3. สถานการณ์ต่าง ๆ / กรณีศึกษา
4. สื่อบุคคล
5. วิดิทัศน์
6. เอกสาร / ตำรา / เอกสารประกอบการสอน
7. แบบประเมินการช่วยฟื้นคืนชีพ

อาจารย์ประสานรายวิชา

อาจารย์สุชาติ นิมวัฒนากุล / อาจารย์นครินทร์ สุวรรณแสง

ตารางการเรียนภาคทฤษฎี
วิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการทำหัตถการ
สำหรับผู้อบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)
เรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.00 น.

หัวข้อเรื่อง	ชั่วโมงเรียน	ห้องเรียน
- หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุ - หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่ได้รับสารพิษชนิดต่าง ๆ และสัตว์ที่มีพิษกัดต่อย - การฉีดวัคซีนป้องกันบาดทะยัก โรคพิษสุนัขบ้าและเซรุ่มชนิดต่าง ๆ	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การเจ็บป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็กและการรักษา	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่ได้รับบาดเจ็บหลายระบบ	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีภาวะช็อค ชัก เป็นลม จมน้ำ	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การผ่าตัดเล็ก การตกแต่งบาดแผล	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- ฝึกปฏิบัติการเย็บแผล ผ่าฝี ถอดเล็บ	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- การปฐมพยาบาลและการช่วยฟื้นคืนชีพในเด็กและผู้ใหญ่	5	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- ฝึกปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ	4	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
- หลักการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่พบบ่อยในผู้สูงอายุและการรักษา	3	ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
สอบวิชาการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และการผ่าตัดเล็ก		ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์
รวมเวลาเรียน	34	

ชื่อวิชา วิชาการฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น

หน่วยกิต 6 หน่วยกิต 6 (0-0-24)

ลักษณะวิชา

ฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นแก่เด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยในระบบผิวหนัง ตา หู คอ จมูก ทางเดินหายใจ ทางเดินอาหาร หัวใจและหลอดเลือด กระดูกและกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ทางเดินปัสสาวะ และสูติ-นรีเวช โดยใช้ความรู้จากศาสตร์ทางการแพทย์และการพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผู้รับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติการตรวจรักษาโรคเบื้องต้นในแหล่งฝึกต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการคัดกรอง และให้การรักษาพยาบาลเป็นองค์รวม ทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉินภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบของวิชาชีพ และสามารถส่งต่อได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้รับการอบรมมีความสามารถ ดังนี้

1. บอกความต้องการของผู้รับบริการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณที่แสดงออกได้
2. ชักประวัติได้อย่างครอบคลุมทุกด้านและตรวจร่างกายแต่ละระบบได้อย่างถูกต้อง
3. วิเคราะห์ผลการซักประวัติ ตรวจร่างกาย และการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่จำเป็นเพื่อคัดกรองผู้รับบริการ
4. บันทึกการซักประวัติ ตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและระบุปัญหาสุขภาพได้อย่างครอบคลุม ชัดเจนอย่างเป็นระบบและถูกต้อง
5. วางแผนการรักษาพยาบาลภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบของวิชาชีพและสามารถส่งต่อได้อย่างเหมาะสม
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้รับบริการและญาติเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ พัฒนาการและการให้ภูมิคุ้มกันตลอดจนปฏิบัติตัวได้อย่างเหมาะสม

การจัดการเรียนการสอน

ผู้รับการอบรมจะได้ประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง ดังนี้

1. ฝึกปฏิบัติการตรวจ วินิจฉัย และรักษาโรคเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการในแผนกผู้ป่วยนอก
2. ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้รับบริการกรณีฉุกเฉิน และส่งต่อในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
3. ฝึกปฏิบัติการให้การดูแลสุขภาพของผู้รับบริการแบบองค์รวม ตั้งแต่แรกรับจนจำหน่ายรวมทั้งติดตามให้การดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
4. ฝึกปฏิบัติการให้บริการสุขภาพในหน่วยบริการปฐมภูมิที่อยู่ในเครือข่ายของโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นแหล่งฝึก

การประเมินผล

1) บันทึกรายงานการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น 10 ราย (short case)	ร้อยละ 30
2) ประชุมปรึกษารายกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ร้อยละ 10
3) การทำหัตถการต่างๆ อย่างน้อย 5 ราย	ร้อยละ 10
4) รายงานการดูแลสุขภาพผู้รับบริการแบบต่อเนื่อง 1 ราย (long case)	ร้อยละ 10
5) พฤติกรรมการปฏิบัติการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น	ร้อยละ 40

อาจารย์พี่เลี้ยง

1. อาจารย์สุชาดา	นั้มวัฒนากุล
2. อาจารย์ปิ่นนเรศ	กาศอุดม
3. อาจารย์คณินนิตย์	พงษ์สิทธิถาวร
4. อาจารย์คงขวัญ	จันทร์เมธากุล
5. อาจารย์โสภา	ลีศิริวัฒนกุล
6. อาจารย์รัชชนก	สิทธิเวช

ทีมแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปจากโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึก (ตามรายละเอียดในตารางการฝึกภาคปฏิบัติ หน้า 9)

หมายเหตุ

1. การฝึกภาคปฏิบัติระหว่างวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2555 ถึง 13 เมษายน 2555 ทุกวัน จันทร์ถึงศุกร์ ตั้งแต่ เวลา 08.00-17.00 น.
2. การฝึกภาคปฏิบัติ กำหนดให้ ผู้เข้าอบรม 1 คนฝึกคนละ 2 แหล่งฝึก โดยแบ่งเป็น
 - 2.1 แหล่งฝึกที่ 1 (สัปดาห์ที่ 19-23)ระหว่างวันที่ 13 กุมภาพันธ์ - 16 มีนาคม 2555
 - 2.2 แหล่งฝึกที่ 2 (สัปดาห์ที่ 23-26) ระหว่างวันที่ 19 มีนาคม - 13 เมษายน 2555
7. อาจารย์ประสานรายวิชา : อาจารย์โสภา ลีศิริวัฒนกุล

--- ตัวอย่าง ---

ตารางการฝึกภาคปฏิบัติ

วิชาการฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้น

สำหรับผู้บรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)

เรียนทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.00-16.00 น.

วัน เดือน ปี	เวลา	หัวข้อเรื่อง	ห้องเรียน	ผู้สอน

* ลงข้อมูลและส่งให้กับอาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก

กิจกรรมฝึกภาคปฏิบัติ

1. ฝึกปฏิบัติการตรวจ วินิจฉัย และรักษาโรคเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการในแผนกผู้ป่วยนอก
2. ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้รับบริการกรณีฉุกเฉิน และส่งต่อในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
3. ฝึกปฏิบัติการให้การดูแลสุขภาพของผู้รับบริการแบบองค์รวม ตั้งแต่เริ่มรับจนจำหน่าย รวมทั้งติดตามให้การดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
4. ฝึกปฏิบัติการให้บริการสุขภาพในหน่วยบริการปฐมภูมิที่อยู่ในเครือข่ายของโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นแหล่งฝึก

หมายเหตุ : การฝึกภาคปฏิบัติเป็นการฝึกภายใต้การนิเทศของแพทย์ และ/หรือ พยาบาลเวชปฏิบัติ
ในอัตราส่วน 1:2

การประเมินผลภาคปฏิบัติ

1) บันทึกรายงานการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น 9 ราย (short case)	ร้อยละ 30
2) ประชุมปรึกษารายกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ร้อยละ 10
3) การทำหัตถการต่างๆ อย่างน้อย 5 ราย	ร้อยละ 10
4) รายงานการดูแลสุขภาพผู้รับบริการแบบต่อเนื่อง 1 ราย (long case)	ร้อยละ 10
5) พฤติกรรมการปฏิบัติการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น	ร้อยละ 40

ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้รับการอบรม

ข้อปฏิบัติ

1. ผู้รับการอบรมทุกคนต้องเข้าเรียนและร่วมกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ตรงตามเวลา ทั้งนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของระยะเวลาการอบรมทั้งหมด โดยผู้รับการอบรมจะต้องเซ็นชื่อทุกครั้งที่มาเรียนและฝึกปฏิบัติตามตารางหมุนเวียน
2. ผู้รับการอบรมควรปฏิบัติตามการพยาบาลให้เหมาะสมตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล และประพฤติตัวให้เหมาะสม
3. ผู้รับการอบรมควรเคารพในสิทธิผู้ป่วยและต้องพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ โดยการรักษาความลับของผู้ป่วยตลอดเวลาโดยไม่พูดเรื่องราว ข้อมูล ของผู้ป่วยในที่สาธารณะ ในการศึกษาข้อมูลเพื่อการฝึกปฏิบัติทุกครั้งต้องใช้นามสมมติ

ข้อปฏิบัติในการแต่งกายของผู้รับการอบรม

1. ควรแต่งกายให้สุภาพโดยคำนึงถึงความเป็นวิชาชีพพยาบาล
2. ควรสวมเครื่องแบบพยาบาลที่สะอาด เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของสถาบันต้นสังกัด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวิชาชีพการพยาบาล
3. การออกปฏิบัติการในชุมชนหรือในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ให้สวม เครื่องแบบพยาบาลหรือเครื่องแบบชุดอนามัยชุมชน (ชุดกางเกง) เท่านั้น เพื่อความสะอาดและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
4. ให้ติดป้ายชื่อผู้รับการอบรมของหลักสูตรทุกครั้งที่มาเรียนและฝึกปฏิบัติงาน

ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการลา

1. การลาป่วย- เมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือมีเหตุการณ์ฉุกเฉินต้องรีบแจ้งให้อาจารย์ที่รับผิดชอบทราบโดยเร็ว และส่งใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ในวันแรกที่กลับมาเรียนหรือฝึกปฏิบัติงาน
2. กรณีที่การลาเกินร้อยละ 10 ของการอบรมต้องฝึกปฏิบัติชดเชยให้ครบมิฉะนั้นไม่ผ่านการอบรม

ข้อกำหนดการส่งรายงาน

ให้ผู้รับการอบรมเซ็นชื่อในแบบฟอร์มบันทึกการส่งรายงานทุกครั้ง ในกรณีส่งไม่ตรงตามกำหนดที่ระบุไว้ ให้แจ้งให้อาจารย์ที่รับผิดชอบรับทราบทุกครั้ง

ภาคผนวก